

פרשת כי תצא

וְיֵאָמֵר לְךָ אֱלֹהֶיךָ וְלֹא יִדְעֶתָּו (כב, ב).

מבארים המפרשים: "ואם לא קרוב אחיך אליך", היינו שאין ביניכם קירוב לבבות, אהבה ואחוה, דע שסיבת הדבר הוא "ולא ידעתו" שאינך מתעניין לדעתו ולהכירו, כדי להבין איש את אחיו, העדר הבנה הדדית היא אם כל חוסר קירבה אהדה ואהבה הדדית, ומביאה לפירוד בין אחים.

סיפר רבי צבי ירוב שליט"א: באחד מימי שישי הייתי בביתו של הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א. היה זה בשעה שלמד עם גיסו, הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. למותר לציין את אש התורה הבעורת שם באותה שעה. ואת החידושים המופלאים המתחדשים בעת הלימוד.

באמצע הלימוד נכנסה לתוך החדר הרבנית בת שבע ע"ה, ועימה זוג. מצד אחד הבעל, נראה אברך, ומצד שני אשתו. האשה עמדה ובכתה בכי קורע לב. מרוב בכי לא יכלה לדבר והרבנית דיברה במקומה.

התברר, שכשנאשה זו התחנתה עם בעלה האברך, ידעה שהוא היה פעם חילוני וכיום הוא בעל תשובה, סברה וקבלה. בבוקר אותו יום התברר לה שהוא גר צדק, והידיעה גרמה לה זעזוע עמוק. על זה היא לא חשבה, לזה היא לא הסכימה בשעתו, כשנשאה לו.

הבעל מצדו מרגיש אשם, שלא סיפר לה על היותו גר צדק, וכך עמדו שניהם במצב נורא ולא ידעו את נפשם מרוב צער. בסוף אמר הבעל לאשה: "בואי, נלך לרב ונעשה מה שיאמר לנו". כך הגיעו לבית הרב, כשהאשה ממורת בבכי.

ור' חיים, פנה מיד אל האשה והתחיל להרגיע אותה: "מה את מדברת? הלא גר צדק הוא לכתחילה שבלכתחילה. שמעיה ואבטליון שהרמב"ם מונה אותם בין מוסרי ומעבירי התורה, גרי צדק היו, ר' עקיבא היה בן גרים ואף דוד המלך מוצאו מרות המואביה שהיתה גרת צדק!"

גם רבי יצחק זילברשטיין, שישב לידו, הוסיף דברי עידוד וחיוזוק כיד ה' הטובה עליו, ולאט לאט היא נרגעה.

אבל ר' חיים אינו מסתפק בכך.

שאל אותה רבי חיים: "נרגעת? ברוך ה'". עתה פנה אל הרבנית וביקש: "הביאי יין".

הוא מזג יין, נטל את הכוס וברך: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם בורא פרי הגפן". שתה מעט, ואז הכריז: "לחיים לחיים, מזל טוב! ר' יצחק, ניגון!"

והתחילו כל הנוכחים לשיר לכבוד הזוג החדש.

הביטו נא וראו איך ספרי תורה מהלכים, עוזבים את לימודם ודואגים להסיר צער מלב יהודי!

וְלוֹ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה לָא יוֹכַל שְׁלַחָה פֶּל יָמֶיו (כב, כט).

כאן, לגבי אונס, נקטה התורה לשון "לא יוכל שלחה", ואילו לעיל (פסוק יט) לגבי מוציא שם רע, נאמר "לא יוכל לשלחה" - מה פשר השינוי?

ביאור נפלא על כך, הביא הגאון רבי בן ציון קואניקה זצ"ל, ראב"ד לעדת הספרדים בירושלים ועורך גילון 'המאסף', בשמו של ידו, הגאון רבי חיים ברוך זצ"ל, אב"ד מוסקבה (בסוף ימיו בירושלים):

'שלחה' - הוא עצם הגירושין, ואילו 'שלחה' כוונתו - שלא יוכל לגרום ולעשות שום דבר המביא לגירושין.

והנה, בגמרא בכתובות (דף לט): נחלקו לגבי האונס שמת לאחר שנשאה: לרבנן 'יצא כסף קנסה בכתובתה', דהיינו: שאין לה כתובה, כי כבר קיבלה את כתובתה בכסף קנסה, שכן הטעם שתיקנו חכמים כתובה לאשה, הוא כדי שלא תהא קלה בעיני להוציאה, והאונס ממילא אינו יכול להוציאה, שהרי התורה אסרה עליו לשלחה כל ימיו.

אולם רבי יוסי בר יהודה סבר, שיש לה כתובה, כמו לשאר הנשים, ואף שממילא אינו יכול לשלחה, מכל מקום הרי יש בידו לצערה עד שתאמר שאינה רוצה להיות עימו עוד, ואז יוכל לגרשה, ובכדי שלא יעשה כן - תיקנו אף לה כתובה.

והנה, הלכה כרבנן, ולדבריהם, אין חוששים שמא יצערנה כדי שהיא תתבע את גירושיה, ונמצא שאם בכל זאת ירצה לעשות כן - היכולת בידו, ולכן כאן אמר הפסוק "לא יוכל שלחה", דהיינו: את עצם הגירושין לא יוכל לגרש, אבל לצער אותה כדי שהיא תרצה להתגרש - יוכל, כיון שאין לה כתובה.

לא כן לגבי מוציא שם רע, שהרי המדובר באשתו, שכבר נשאה בטרם הוציא לה שם רע, וכבר אז כתב לה כתובה כאשר נכנסה לחופה, ולכן לגבי כתב הפסוק "לא יוכל לשלחה" - כי המוציא שם רע לא רק לגרשה בפועל אינו יכול, אלא אף לגרום

ולעשות פעולות שיגרמו לה לתבוע שיגרשה אינו יכול - שהרי כבר יש לה כתובה...
(ושלל לא יחסר)

"כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעֵלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו פִּי מִצָּא בָּהּ עֲרוֹת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סִפֵּר פְּרִיטָת וְנָתַן בְּיָדָהּ" (כד, א).

במשנה האחרונה במסכת גיטין (ט, י) נחלקו תנאים: 'בית שמאי אומרים: לא יגרש אדם את אשתו, אלא אם כן מצא בה דבר ערוה, שנאמר "כי מצא בה ערות דבר", ובית הלל אומרים: אפילו הקדיחה תבשילו, שנאמר "כי מצא בה ערות דבר". רבי עקיבא אומר: אפילו מצא אחרת נאה הימנה שנאמר: "והיה אם לא תמצא חן בעיניו".

והרמב"ם בפירושו המשניות כותב: 'דברי ר' עקיבא דחויים, לפי שאם מצא נאה ממנה - ישאנה עליה ולא יגרש את זו, בעוד שלא חטאה שום חטא, והיא מתאימה לדעותי'.

ואכן, הכל מתפלאים להבין את סברתו של רבי עקיבא: מדוע אמר שיגרש את אשתו שאינה מוצאת חן בעיניו, והלא יכול הוא לקחת אשה אחרת, שהרי מותר לשאת שתי נשים (לולא חרם דרבינו גרשום, שהיה בשנים המאוחרות יותר?) מה גם שנראה לכאורה שכל מאן-דאמר נקט כאן היפך משיטתו בחיים: שמאי שהיה קפדן, שדחה את הגוי באמת הבנין (שבת לא), הוא שאומר כאן שלא יגרשנה אלא אם מצא בה ערות דבר: הלל הענותו, כזכור לנו מהמעשה בגמרא בשבת של 'מי כאן הלל, מי כאן הלל' - מתיר לגרשה אפילו אם רק הקדיחה תבשילו: ואילו רבי עקיבא, אשר אמר 'ואהבת לרעך כמוך' - זה כלל גדול בתורה' (ירושלמי נדרים פרק ט' הלכה ד') - הוא המתיר לאדם מישראל לגרש את אשתו משום שמצא אחרת נאה הימנה! היתכן?!

ואמנם, בשם בעלי המוסר אומרים ליישב, שאדרבה, הדבר נעשה מתוך רחמנות על אותה אשה, שתצטרך לגור בכפיפה אחת עם בעל שרוצה לגרשה אך ורק משום שהקדיחה תבשילו, או משום שמצא אחרת נאה הימנה, ועל כן דוקא לטובתה אמרו שיגרשנה.

הסבר נפלא אחר, מופיע במכתב ששיגר הצדיק הירושלמי רבי אריה לוי זצ"ל, למחותנו, הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל:

בגמרא (שבת כה): נאמר: 'תנו רבנן: איזה עשיר? כל שיש לו נחת רוח בעושרו, דברי רבי מאיר. רבי טרפון אומר: כל שיש לו מאה כרמים ומאה שדות ומאה עבדים שעובדין בהן. רבי עקיבא אומר: כל שיש לו אשה נאה במעשים', וביאר המהרש"א, שהכוונה לאשה נאה במעשיה, שאינה מבקשת מבעלה קישוטים ודי לה במועט, ומי שיש לו אשה כזו נקרא עשיר, כמאמר חז"ל במשנה באבות: 'איזהו עשיר השמח בחלקו', והתכוון רבי עקיבא לאשתו, בת כלבא שבוע, שהיתה מסתפקת במועט'.

מעתה יש לומר, שאף מה שאמר רבי עקיבא שיכול לגרש את אשתו אם ימצא אחרת נאה הימנה, כוונתו לאשה ש-נאה יותר במעשיה, דהיינו: שיותר מסתפקת במועט, ואם ישאנה יוכל ללמוד תורה ללא הפרעה, ועל כגון זה אמר רבי עקיבא שיגרשנה, לשיטתו שההסתפקות במועט היא הנוי של האשה.

ומיושבת קושית הרמב"ם: מדוע יגרשנה, והלא יכול לשאת אשה אחרת, שהרי ההסתפקות במועט של האשה השניה לא תועיל לו במאומה - אם יצטרך לפרנס גם את הראשונה...

"זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם" (כד, ט).

נאמר במדרש רבה: אמר משה (לקב"ה), אם אתה רופא לה מוטב ואם לאו אני רופא לה.

מדרש זה - דבר פלא הוא.

ואפשר לפרש על פי דברי רבותינו (יומא פה), שבעבירות שבין אדם למקום מועילה תשובה, אבל עבירות שבין אדם לחבירו אין התשובה מועילה עד שירצה את חברו ויפייסו והלה ימחל לו.

משה רבינו הסתפק בשל מה נענש מרים, האם היתה זו עבירה שבין אדם למקום, או שמה בגלל שדיברה בו נענשה והרי זו מהעבירות שבין אדם לחבירו.

לכן אמר משה: "אם אתה רופא לה" - היינו, אם זו עבירה שבין אדם למקום - מוטב. אך "אם לאו" - אם אין אתה רופא לה, משום שזו עבירה שבין אדם לחבירו, אזי "אני רופא לה" - ואני מוחל לה בלב שלם. (כתב סופר)

לא לפני שהחליפו מספרי טלפון. במשך חצי שנה שוחחו ביניהם מפעם לפעם, עד שהקשר משום מה נותק.

אחרי שש שנות ניתוק, בשעת לילה מצלצל הטלפון בבית הדרורים, "הלו, ר' אריה מה שלומך?". ברוך השם, מי הדובר החביב? "שכחת ידיד. השבת היא בבת עינו של אבא שלנו בשמים". הו, רן, מה שלומך? ממש מרגש שמעו את קולך. איך מתקדמים? "שמע ר' אריה יקירי, אני אומנם עדיין לא צריק גדול, אבל הורי שהתגוררו בקנדה היו אנשים מסורתיים, אמא נפטרה לפני חמש שנים ואבא הלך לעולמו לפני חודש. אין לי מושג איך נפלה על אבא רוח קדושה וטהרה, ובצוואה שהותיר לי, אני כיוורש יחיד, הוא כתב: "על רן להעביר 10% מערך הירושה בכסף, לאברך ירא שמים, המטופל בילדים והשוקד על לימוד תורה". נכנסתי להלם, מה לי ולאברכים? מאיפה אמצא אברך ירא שמים מטופל בילדים ושוקד על התורה... חשבתי לנסוע לבני ברק ולהתחיל לחקור... ולבדוק... פתאום תוך כדי ההרורים מרצדת בעיני תמונה של מוצאי שבת ההיא, בשעת לילה די מאוחרת. אברך נתקע עם סובארו, עומד מול תחנת דלק מחללת שבת... מי רואה אותו? מי יכול לדעת שיתדלק כאן? התינוקות באוטו, אשתו לחוצה, מי בכלל עוקב אחריו? רק בורא עולם בלבד... מציץ מן החרכים... והוא ר' אריה מכריע, חד וחלק. כבודה של השבת, כבודה של בורא עולם מעל לכל... ואז אני מגיע ושומע ממך את השתלשלה הדבריים. נו, אז תגיד לי ר' אריה, ההתנהלות שלך אלינה מעידה על יראת שמים? ההתנהגות שלך תפורה בדיוק לצוואה של אבא שלי!!! ר' אריה נבוך, נו, נו, כל יהודי נוהג כמוני, לא המצאתי כאן משהו חדש". יומים אחר כך הם נפגשו. דירה חדשה בת 4 חדרים בעיר חרדית היתה תנובת המפגש הלילי.

אחרי חנות הבית ירדו רן ור' אריה במזדרות. "אני לא מאמין, אתה עדיין סוחר את הסובארו! תחליף אותה, קיבלת כסף גדול מתנה מהשמים!" השתאה רן. "אשתי לא מעוניינת במכונית אחרת בעד שום הון שבעולם... היא אומרת שהסובארו הזו היא מבורכת ותמידי מחייכת", סיכם ר' אריה דרורי, והישייר מבט חד בפח החלוד של מכסה המנוע, שבאמת חשף חיוך חביב במירווח שבין המכסה החלוד לרדיאטור.

מאחורי הסיפור:

מעבר לחיוך המבטיח של הסובארו האופיינית, גיבורת סיפורנו, דומני מפעם לפעם עלינו להתחזק ולעורר את נושא חיזוק עסקים שומרי שבת. באשר לי, בעקבות הסיפור הנ"ל שהגיע לאוזני מאברך חשוב המצוי בסוד הדברים עשיתי חשבון נפש נוקב, ולא אכנס לכל תחנת דלק, והיה זה שכרי.

איך היתה שבת? כמו תמיד נפלאה משיבועה ומרגשת, ואיך אצלכם? ולכל שבת יש מוצאי שבת. מיד אחרי ההבדלה לאחר חיבוקי פרידה, העמיסו הדרורים את עצמם על הסובארו ופניהם צפונה, על רקע שירי מוצאי שבת קודש "לכבוד קומדת לבבי אליהו הנביא", העולים מן הטייפ. אחרי חמישה ק"מ הסובארו החלה לקרוע. "אוי, אוי, שכחתי לתדלק" קיטר ר' אריה. הקיטרות הלא אופייני נמשך עוד כמה מאות מטרים עד לעצירה מוחלטת. הסובארו כבר לא מחייכת. הוא ניגש לבגאז. מיכל הדלק מפלסטיק אין לא, היה ריק. משתחו של האברך היקר, אורותיה של תחנת דלק הבהבו בחשיכה, במרחק של 200-300 מ'. הוא אחז את המיכל. נפרד מהמשפחה והחל לצעוד. ר' אריה נכנס לתחנה והנה שלט ענק ומואר מקדם פניו "אצלנו פתוחים 24 שעות, שבעה ימים בשבוע!" קינאת פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן החלה לפעפע בקירבו "כאן רומסים את השבת בריש גלי, אני לא אתדלק כאן!!!". החליט. הוא צעד לעבר הכביש הראשי והחל לאותת לנהגים לעצור לו. חמישה ק"מ צפונה ישנה תחנה נוספת.

אחרי 10 דקות עצרה לידו מכונית לבנה מפוארת, הנהג, צעיר חילוני עם שיער ארוך ועגיל באוזן שאל: "כך אדוני, לאן?" "לתחנת הדלק הקרובה. נתקעת בלי דלק". "תדלק כאן, למה לך נסוע לשם, תדלק כאן" התפלה הצעיר. "כאן לא אתדלק, והלא תשאל למה, כי לא תבין". "היכנס חביבי אקפיץ אותך לשם, ועכשיו תסביר לי מה ההגיון שלך..." הסתקרן. ר' אריה נכנס, התיישב, אחז במיכל הפלסטיק וכשכולו נסער אמר "תגיד לי בחורציק מה שמך ושם אביך?" "שמי רן שומרוני, ושם אבא שלי, יעקב". "אז ככה, שמי אריה. תאר לעצמך שנתקעת בלי דלק, ואתה צועד כמוני לתחנה הקרובה והנה במרכז התחנה שלט ענק מואר ועליו כתוב "חייבם לחסל את יעקב שומרוני ולהרוס לו את החיים" או לחילופין, "כאן בזים ושונאים ומתעבים את יעקב שומרוני", נו, מה אתה אומר, היית מתדלק פה? הייתי מעלה אותה באש...". הפטיר הצעיר "אז מה אתה רוצה להגיד לי שיש שם שלט נגד אבא שלך?" "בפירוש כך" חתך דרורי, "תחנת דלק - שמודיעה פומבית על רמיסת השבת שהיא בבת עינו של אבינו שבשמים, של אבא שלי, בוראי ויוצרי, ראויה להחרמה. אצל יהודי שומר מצוות השבת היא מקור הברכה והאור, השמחה והשפע. ופגיעה בה, היא פגיעה בבאבא שצויה על שמירתה בכבודה, ומי שחייב שמים ונוגעת בבאבא שצויה על שמירתה בכבודה, דקה ארוכה. "הבנתי ר' אריה. אתה מוצא חן בעיני בגישה שלך, אשמח שנשמור על קשר" המכונית נצרכה מול תחנת הדלק הבאה. ר' אריה מילא את המיכל, הנהג הצעיר עשה סיבוב פרסה והחזיר את אברכנו לסובאריתו. השניים - נפרדו בידידות,

הסובארו סטיישן המיושנת של האברך החשוב והמתמיד ר' אריה דרורי, הינה הסמל המסחרי שלו, כמו של עוד הרבה אברכים, שמסתפקים בחתיכת פח אמינה זו, המהווה ד"ש חם ודי מוצלח מיפאן. למרות צורתה המזדקנת, תמי החלודה שנמתחו על הפח, הטמבון השקוע והבגאז' העקום... היתה זו סוסתו הנאמנה, שיותר מעשר שנים לא מאכזבת.

וכבר הכבירו שבחים דרושי רשומות ממחוזות המוסכים וחשמלאי הרכב, שכנאה הקב"ה בירך את הסובארו מסיבות הכמוסות עמו, ולכן היא זכתה בתואר מכוניתו הצמודה והאמינה של אברך בן ימינו. נו, נו, אמרו, אמרו. האמת ניתנת להיאמר, שהסובארו של ר' אריה דרורי באמת לא עשתה צרות. "היא תמיד מחייכת" היתה רעייתו מתלוצצת על הטרנטה. כן, כן, חוץ משמן, מים, וטיפול חד שנתי לפני תשעה באב, טרם היציאה לנופש "בין הזמנים", היא לא דרשה הרבה. הגשמים שטפו אותה, והקיץ ייבש אותה, אבל מעולם לא שמעו אותה מתלוננת. מיכל בן 4 ליטר דלק שכן כבוד בבגאז' למקרה של תקיעה בלי בנזין, וגם תקיעות מן הסוג הנ"ל היו ספורות ממש. ועכשיו, אם תרצו או לא, כל עוד אתם צועדים על נתיבי סיפורנו, נלמד אתכם פרק מיוחד בינו, כיצד סובארו ענתיקה מסוגלת להיות שליחה שמיימת... למה? אתם שואלים, סבלנות. צהרי ערב שבת קודש, משפתת דרורי הצעירה על טפיה ועולליה מעמיסה את עצמה על תיקיה ומזוודותיה, ומצטופפת לה על ספסלי המכונית שתמיד מחייכת, ופניהם דרומה, לשבת קסומה ונעימה בעיירה הדרומית, אצל אבא וסבתא דרורי. על פי התכונת המקורי, מדובר בלא יותר משהו וחצי נסיעה, ועוד נותרות שעותיהם להכנות. כמו תמיד רק אריה בודק שמן, מים, שופך קצת מים על השמשה הקדמית ומנענע וישרים. מניעים, יוצאים מן העיר, תפילת הדרך, השמים בהיים והילדים שרים, מה צריך יותר מזה? לא צריך יותר מזה. אבל מי שאמרו והיה העולם, הוא גם מי שעושה חידושים, ובעל מלחמות, ורוקם תאוונות דרכים. תאוונה פה, תאוונה קטנה שם, פלח גדול פה, פקקון קטן שם. הזמן נמרח כמו אבוקדו רך והשעון רץ ואוטוטו שבת. ר' אריה מביט בשעונו, עוד 20 דקות הדקלת נרות, וואוו נורא מאוחר" באופק מפקת לה העיירה הדרומית ורומזת בעיניה היפות "נו, תזדרזו עוד מעט שבת". ר' אריה הישייר מבט למחוננים, הוופה, המנורה אדומה מהבהבת. אין דלק. "אתדלק כעשיו או במוצאי שבת? התייעץ עם רעייתו "אין זמן אריה, קודם כל שבת. אפילו הסובארו מחייכת מן השאלה התמימה שלך". נו טוב, חמש דקות לפני ההדלקה נחתו הדרורים היקרים, התחבקו עם סבא וסבתא ומהר מאד נעו לכיוון בית הכנסת.

פנינה לשבת בעיניי הלה ואנדה

ויקרא שמו בישראל... מתושלח?!

בשו"ת המב"ט (ח"א, סי' רעו), לרבי משה בן יוסף טראני זצ"ל (חבר בית דינו של מרן הב"י במשך 54 שנה, ומילא את מקומו לאחר פטירתו) כתב בתשובה לאדם ששמו אליעזר, שנראה לו משורת הדין, שאין לקרוא בשמות של אנשים שקדמו לאברהם אבינו ע"ה, כגון: יפת, שם, חנוך וכו', שאין לקרוא אלא למי ששמר את כל התורה כולה. וסיים, שהנקרא כן 'אינו בכלל מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו, וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב', והוסיף, 'עמ' אליעזר הוא אינו על שם אליעזר עבד אברהם שהיה ארו, ולא מסקינן בשמיה (שם יומא לה). אלא על שם אליעזר בנו של משה רבינו ע"ה'. וכבר תמה עליו רבי חיים בנבנבני זצ"ל (נולד בגוטיטא, והיה תלמידו של המהרי"ט ועוד מגדולי איזמיר, נפטר שם בשנת התל"ג) בספרו כנסת הגדולה (סי' רסה, הובא בברכ"י שם), שהרי מצינו (ברכות לג. ועוד) רבי בנימין בר יפת, וחו' לומר שאביו של רבי יפת פרץ גדר חכמים וזכה לבן גדול בתורה ובחסידות כר' יפת'.

ובספר מכשירי מילה העיר על הכנה"ג, ויש להרגיש על דבריו, דיפת לא מצינו שהיה גדול בתורה, ולעולם אימא לך שאביו יפת לפי שפרץ גדר לא זכה לבן ת"ח אבל יפת גופיה, דנקי מחסא, וזכה לבן גדול בתורה כר' בנימין עכ"ל.

וכתב מרן החיד"א בשם הגדולים (מע' גדולים, אות א' ערך רב אברהם גאון, בנד"מ עמ' טז) שאישיתמיט מינה דהרב ספר יוחסין, מנה את ר' יפת אביו של ר' בנימין בכלל האמוראים ע"ש, וידוע דהרב ספר יוחסין גדול כוחו ובקי מאד בש"ס ובמדרשים וכו' / ע"ש. והוסיף החיד"א ש, ש'בספר קורא הדורות (דף מב), כתב, שהיה חכם חסיד ומקובל, ולמדי רבי חיים ויטאל ז"ל, ושמו ר' יפת ע"ש'.

וכתב עוד על המב"ט, שהדבר קשה על הרב שיאמר כן מדעתו בלי שום סמך מרז"ל או מקבלת הגאונים, ואילו היה אומר בדרך עצה טובה החרשנו, אבל לגזור

משולחנו של העורך

אומר שאינו נכלל במי שעמלו בתורה וכו' זהו דבר קשה. וענ"ש שהאריך בזה, והביא משו"ת בשמים ראש (סי' קצ), ששם שהוא נאה, אפשר לקרוא גם אם הוא קודם לאברהם. ע"ש ותר"ן. וע"ע לו ביוסף אומץ (יא, ג) במה שהוסיף בזה, וחתר למצוא מקור לדברי המב"ט בחז"ל.

ובברכי יוסף (שם) הוסיף להוכיח, שמצינו עוד (אבות ג, א ועוד) תנא בשם עקיבא בן מהללאל, ובשו"ת תשובה מאהבה (ח"א, סי' לה) הוסיף להוכיח, מהא דראובן קרא לבנו 'חנוך', ואף שהיה שם חנוך קודם אב"ה ע"ה. ועיין בגנזי חיים (מע' ש, אות צב) לגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל שהוסיף להקשות, מהא דמצינו אמורא שקראו לו 'רבה בר עפרון', ותוס' במגילה (י:) כתבו שגרסין 'עופרן' ולא 'עפרון' שהיה רשע (כדאיתא בב"מ פז), דשם רשעים ירקב, ומשמע שאילו זה אין איסור.

והוסיף הגר"ח פלאגי להביא ראיה מהתוס' בכתובות (קד:) שכתבו ש'עפא' הוא שם של חכם, ולמרות שעיפא הוא מבני קטורה.

ומצאתי למר בריה דרבינא רבי רחמים יצחק פלאגי זצ"ל ביפה ללב (רסה, א, אות כ בנד"מ) שהקשה מאלישע הנביא, איך אביו קרא לו בשם זה, וזכה לבן שהיה רבו שח אליהו הנביא, והרי אלישה היה נין של נח

(מיוון בן יפת). וכתב, שדוחק לחלק בין אלישה בה' לאלישע בע', ע"ש הטעם (ובהערות 'חוקר לב' העיר על דבריו, וי"ל, ובמק"א הקשה הפ"ל עוד על המב"ט, ע"ש ואכמ"ל).

ודיים הברכ"י, שהעולם אין נזהרים בזה. ובשו"ת דבריו יציב (אה"ע סי' צ) כתב ליישב דברי המב"ט, ע"ש.

ספרים בבית = לומדים גם בבית! ש"ס, שור שיער, רמב"ם וכו' במחירים הזולים בארץ (למט"ס בלבד). מתחרה בכל הצעת מחיר. משלוחים לכל הארץ. 052-7176882

בסיעתא דשמיא, בחודשים האחרונים העלון החל לצאת בקביעות אולם רק אחת לשבועיים במהדורה מודפסת. השאר רק במהדורה דיגיטלית במייל (וחבורות-עלונים) בלבד. המעוניין לקבל את העלון בקביעות ישירות למייל, ישלח אלינו בקשה למייל העלון. כ"כ כל תרומה להמשך הפצת המהדורה המודפסת תתקבל בברכה וזכות הרבים תלויה בתורמים. ניתן לתרום 20 ₪ להדפסת 200 עלונים.

לעילוי נשמת: דניאל הכמת בן דוד, אליהו בן חנה יונה, הרה"צ אליעזר בן מנוור זצוק"ל, שושנה פורן בת טאוס, חנה יונה בת רומיה, פרבין נמכי בת עוסניגאן, שולמית חווה בת הר"ר רפאל ז"ל, שושנה רוז בת שלום. לרפואת: לזיווג הגון: שרה בת אלה, רבקה בת דבורה. לרפואת: לרפואת: איתמר שריה בן עדית, ראובן בן שרה, אביגיל, נסים בן חורם, מונירה בת פרבין נמכי, אביעד מאיר יהודה בן עדית, אברהם בן מזל, בתושחי' העלון מוקדש-להצלחת ברו"ג ישי בן אלה, רחמים בן מונירה, עידן וליך בני מרים, מש"פ מנצור וכל התורמים והמסייעים בהפצת יהודה בן מרגו. אליהו בן אלה